

PROTOCOL Goed Gedrag

Inleiding

Het Mozaïek streeft naar een sociaal veilige omgeving voor haar leerlingen, ouders/verzorgers en het team. Dit gedragsprotocol is bestemd voor:

- Personeel, ouders/verzorgers en leerlingen van de school
- Andere personen die in opdracht van de school werkzaam zijn, zoals gastdocenten, vrijwilligers, stagiaires
- Ouders / verzorgers die ondersteunende werkzaamheden verrichten
- Bezoekers van de school

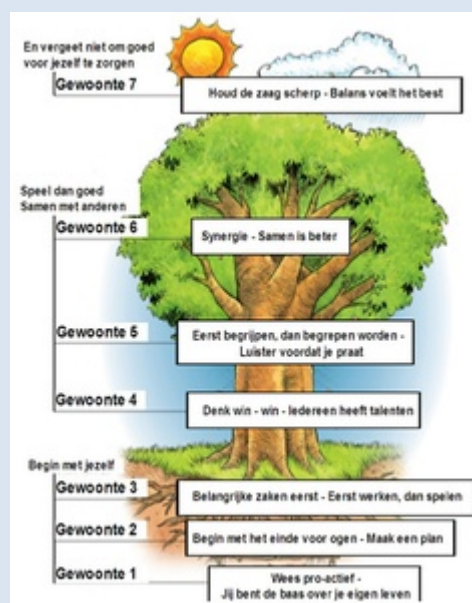
Uitgangspunten

Waar mensen met elkaar samenleven en samenwerken, zijn omgangsregels en afspraken nodig om dat proces zo gunstig en positief mogelijk te kunnen laten verlopen. Wij zien het als onze verantwoordelijkheid om hier altijd actief mee bezig te zijn en te blijven zoeken (indien noodzakelijk of gewenst) naar een werkwijze die recht kan doen aan ieder kind, zodat ieder kind zich zo veilig mogelijk voelt op onze school. Je op je gemak en veilig voelen op school is een zaak van iedereen. Gaat dit niet vanzelf, dan zal daarbij worden geholpen en zo nodig worden ingegrepen.

Deze uitgangspunten krijgen vorm met behulp van de volgende vier werkwijzen.

1. The Leader in Me

Op het Mozaïek werken we volgens het principe van The Leader in Me. Door het werken met de visie van The Leader in Me leren kinderen bewuste keuzes maken in het toepassen van de 7 gewoonten. Deze 7 gewoonten zijn terug te vinden in onderstaande afbeelding. Onderstaande afbeelding is te zien in alle lokalen en in de gangen van de school. Hierbij hanteren de leerkrachten The Leader in Me taal en stimuleren we kinderen om deze taal ook te gebruiken, zodat zij sneller bewust worden van handelingen en daarbij op een bewuste manier de 7 gewoonten kunnen toepassen.

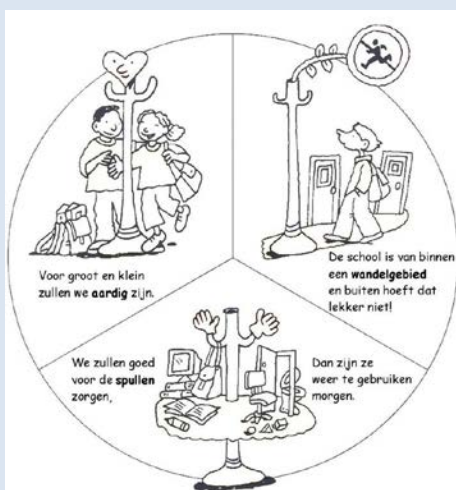
2. De STOP-methode.

We leren onze leerlingen vanaf de eerste groep om STOP te zeggen als er iets gebeurt wat je niet wilt. De STOP-methode leert de leerlingen eerst zelf hun probleem op te lossen. Als de leerlingen er samen niet uitkomen, gaat de leerkracht als bemiddelaar helpen. In iedere groep hangt een poster van de STOP-methode.

3. De Kapstokregels

Naast The Leader in Me en de STOP-methode, zijn er drie zgn. 'kapstokregels' ingevoerd, die voor de hele school gelden. Hieronder de kapstokregels, zoals die op diverse plaatsen in de school te zien zijn.

4. Kinderen en hun sociale talenten

Voor de SEO lessen (sociaal emotionele ontwikkeling), gebruiken we op het Mozaïek de methode 'Kinderen en hun sociale talenten' en de zeven gewoonten van The Leader in me. Wekelijks wordt hier een half uur aan besteed.

Klassenstatuut

In de eerste schoolweek zal in elke groep door de kinderen, samen met de leerkracht, een klassenstatuut worden opgesteld. In alle leerjaren wordt dit samen met de kinderen opgesteld.

Dit statuut wordt ondertekend door de kinderen en zichtbaar in de klas opgehangen.

In dit statuut worden de uitgangspunten voor een positieve sfeer in de groep omschreven: "Zo gaan wij met elkaar om, want een positieve sfeer is belangrijk voor ons." Dit statuut is bijgevoegd als bijlage 1.

De aanpak als een leerling de afspraken op het klassenstatuut met regelmaat overschrijdt

Grensoverschrijdend / niet toelaatbaar gedrag

(In bijlage 3 een overzicht opgenomen van gedrag en handelingen die we bestempelen als grensoverschrijdend/niet toelaatbaar gedrag).

We weten dat ondanks de voorgaande uitgangspunten er kinderen zullen zijn die grensoverschrijdend en niet toelaatbaar gedrag laten zien. Natuurlijk vertonen kinderen soms grensoverschrijdend gedrag; dit is ook hun drive om de wereld te onderzoeken en te experimenteren. Aan volwassenen (ouders, verzorgers, leerkrachten) is het de taak om grenzen aan te geven als deze worden overschreden. In alle gevallen is het op school en binnen schooltijd de leerkracht die bepaalt of gedrag grensoverschrijdend is of niet.

Gedrag dat een positieve sfeer belemmert of verstoort willen we een halt toeroepen. Wanneer grensoverschrijdend gedrag in een vroeg stadium kan worden gekeerd, hoeft het nog niet schadelijk te zijn. Wordt daar te lang mee gewacht dan kan het voor alle partijen schadelijk zijn; zeker voor kinderen in de basisschoolleeftijd.

Uitgangspunt is dat een kind bij een correctie of waarschuwing na grensoverschrijdend gedrag zich *herstelt* en zich houdt aan de afspraken. Gebeurt dit niet dan moeten verdere stappen worden ondernomen.

De aanpak

De aanpak is stapsgewijs. We gaan er vanuit dat de maatregelen die zijn getroffen, de correcties die worden gepleegd en de afspraken die worden gemaakt, afdoende zijn en leiden tot het stoppen van het ongewenste en grensoverschrijdende gedrag.

De stappen

- 1 Alle leerkrachten corrigeren alle leerlingen (ongeacht in welke groep de leerling zit)
- 2 Een kind dat grensoverschrijdend gedrag vertoont of zich niet aan afspraken houdt, wordt door de leerkracht gewaarschuwd en aangesproken op zijn/haar gedrag (zo nodig nadat deze naar de eigen leerkracht is gebracht door een andere leerkracht of toezichhoudende volwassene).
- 3a Wanneer een kind aanhoudend afspraken niet nakomt, de regels overtreedt, volgen consequenties. Deze worden door de leerkracht bepaald.
- 3b. Wanneer een kind aanhoudend gepest wordt door medeleerlingen, wordt actie ondernomen (zie ook 4)

De aanpak van bovengenoemde stappen

1. We ondernemen actie op de volgende manier: een conflict met één of meerdere medeleerlingen wordt direct uitgesproken met behulp van onderstaande vraagstellingen:
  - Wat gebeurde er precies? (gewoonte 5)
  - Wat voor situatie had je graag willen zien? (gewoonte 4)
  - Wat kun jij doen om dat te bereiken? (gewoonte 1)
  - Wat heb je daarvoor nodig? (gewoonte 2 en 3)
  - Wat spreek je nu (met elkaar) af? (gewoonte 6)

Door gebruik te maken van gewoonte 5 (eerst begrijpen, dan begrepen worden) kunnen kinderen met bijvoorbeeld een talkingstick de situatie bespreekbaar maken in een gesprek en een win-win oplossing bedenken.

De uitkomst van dit gesprek, wordt door betrokken leerlingen opgeschreven op een 'delta-plus-blad' (bijlage 2). Dit blad wordt meegegeven naar huis, zodat de ouders dit kunnen ondertekenen. In ParnasSys wordt genoteerd dat deze actie heeft plaatsgevonden.

2. Als aanhoudend bovenstaande gesprekken gevoerd moeten worden, overlegt de leerkracht met de intern begeleider over te nemen vervolgstappen. Er is dan in de groep of bij een individuele leerling sprake van :
  - verder grensoverschrijdend gedrag waarbij de voorgaande stappen niet tot verbetering hebben geleid
  - pesten
  - lichamelijke agressie

3. De leerkracht en de intern begeleider bespreken samen waar behoefte aan is.

- Een individueel traject voor een leerling. Hiervoor vindt gesprek plaats met ouders, leerkracht en internbegeleider. De leerling wordt besproken en de orthopedagoog van SCOPE wordt erbij betrokken.
- De groep heeft oplossingsgerichte aanpak nodig. De intern begeleider ondersteunt in dit proces de leerkracht. Er wordt een ouderavond georganiseerd om de ouders mee te nemen in dit proces.
- De gepeste leerling heeft baat bij een Peergroup Support. De ouders van de betrokken leerlingen worden op de hoogte gebracht (deze werkwijze is op school aanwezig).

Als stap 3 er niet toe leidt dat grensoverschrijdend gedrag een halt wordt toegeroepen, wordt verder aangesloten bij het Protocol Schorsing en Verwijdering van de Scope scholengroep.

Bijlagen:

1. Klassenstatuut
2. Delta-Plus-blad
3. Onderlegger bij Protocol Goed Gedrag

Bijlage 1

Klassenstatuut

Dit zijn de 'regels' van groep .....

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

Deze regels gelden op school, maar ook daarbuiten. Pesten gaat meestal heel stiekem. Als iemand wordt gepest, houden we dat niet geheim. We vertellen het aan de meester of aan een volwassene thuis. Dat is geen klikken, want je helpt iemand! Samen gaan we voor **goed gedrag m.b.v. de 7 gewoonten!**

Ik ben het met alle bovenstaande regels eens.
Daarom onderteken ik, samen met mijn leerkracht, dit contract.

Handtekening leerkracht

Handtekening leerling

.....

.....

Naam

Naam

.....

.....

Alphen aan den Rijn, ...

Bijlage 2

‘Van naar - blad’

Ik, _____, heb me niet aan het klassenstatuut gehouden.

Deze afspraak ging niet goed:

_____

omdat, _____

Ik heb gewoonte 5 gebruikt om het op te lossen.

Ik heb win-win afspraken gemaakt met _____

Dit zijn de afspraken:

1. _____

2. _____

Handtekening:

.....

Datum:

.....

Handtekening ouders/verzorgers

.....

Datum:

.....

Bijlage 3

Onderlegger bij Protocol Goed Gedrag

Uitgangspunten voor een positieve sfeer:

- We zijn open en belangstellend naar elkaar
- We praten vanuit onszelf in plaats van naar een ander te wijzen
- We zijn bereid iets voor een ander te doen

Deze punten komen concreet naar voren in het volgende gedrag:

- We zijn aardig voor elkaar
- We praten op een vriendelijke toon
- We luisteren naar elkaar
- We kijken elkaar aan
- We begroeten elkaar bij het komen en weggaan
- We laten elkaar uitpraten
- We stoppen als iemand dat vraagt
- We doen wat een juf of meester aan ons vraagt
- We hebben respect voor elkaars verschillen
- We lossen een ruzie op met woorden en niet met handen of voeten
- We spelen samen en spreken de spelregels vooraf af
- We lopen in de gangen rustig en praten daar zacht
- We helpen elkaar als we zien dat een ander zich niet prettig voelt, of er iets gebeurt dat wijzelf ook niet prettig zouden vinden

Op deze manier hebben we het goed met elkaar en kunnen de leerlingen zich concentreren op hun werk.

Grensoverschrijdend gedrag is in ieder geval:

- Slaan, schoppen, bijten en dergelijke
- Dreigen
- Isoleren (consequent uitsluiten)
- Insluiten
- Op weg van en naar school achtervolgen
- Ongevraagd naar het huis van een ander gaan en daar schelden/schoppen/dreigen
- Telefonisch of per mail of via andere sociale media elkaar opzoeken en schelden of dreigen
- Gebruik van bijnamen
- Bezittingen vernielen of afpakken
- Cadeaus/geld eisen
- Uitschelden/schreeuwen

- Opmerkingen maken over kleding of uiterlijk
- Opmerkingen maken over slechte (school/sport)prestaties
- Negatieve briefjes schrijven en/of doorgeven
- Brutaal zijn tegen de leerkracht of een andere volwassene
- Je niet aan afspraken houden na correcties of waarschuwingen

Deze lijst is niet uitputtend, maar geeft wel een duidelijk beeld over welk gedrag we praten.

Handige websites:

[http:// sociaalemotioneel.slo.nl/probleem/pesten](http://sociaalemotioneel.slo.nl/probleem/pesten)

http://kinderen.moed.nl/pesten/informatie_over_pesten